

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Otthon.

Nincsen melegebb, édesebb hely mint otthon, a családi szentélyben, ahol gondos nő végzi a házi teendőket, szeretet áraszt boldogságot és vidám gyermekacaj varázsol derült az arcokra.

Ha a családfő lakására pihenni tér s szeretetei lecsókolják homlokáról a szellemi, vagy testi munka verejtéket, milyen üdítő a nyugalom.

Ámde a házi teendők a köznépnél, a szegényebb sorsú családoknál rendszerint nem nyújtanak egész napra foglalkozást a háznépnek. Miért ne lehetne összekötni az ilyen lakást még valami hasznos mellékfoglalkozással az asszony és a család számára. Miért kelljen otthon unatkozni, vagy pletykázni. És az ilyen mellékfoglalkozás a házi szükségletek fedezésére hódna valamit.

Tekintsük a mi bányászépületet. Az asszony, midőn a férj reggel, vagy délután 5 órakor a bányába megy s 12 óra hosszat oda van, ha — mondjuk két óra hossza alatt — elvégzi a házi teendőket, otthon a gyermekek mellett még valamivel foglalatostkodhatnék, ami se szűgyen nem volna, se a család kárára nem szolgálna. Egyik helyen zöldség, virágtermelés, máshol méhészkedés, baromfi s házinyul tenyésztés, kosárfonás, pokrócszövés, tejjel babrálás, vagy más valami amit a viszonyok és körülményekhez képest ahoz értő szakemberek kitalálhatnak — volna bevezethető ok-szerű s egységes beállítás mellett. Megkellene győzni az illetőket az ilyen mellékfoglalkozások hasznos voltáról s beoktatni egyiket egyikre, másikat másira.

Munka s ennek révén boldogság, megelégedés, vidámság költöznék be az ilyen házba.

Az állam segítő támogatást nyújt az ilyen házi foglalkozások meghonosításához. Háziipari tanfolyamok rendszeresítésével vidékenként díjtalanul megtanulhatják a szükséges tudnivalókat foglalkozási áganként, sőt anyagi támogatással, eszközök rendelkezésre bocsátásával előmozdítja a hasznos házi foglalkozásokat. Nálunk a bányagazgatóság a legkitűnőbb faj házi nyulakat ad tenyésztésre a bányakötelékébe tartozóknak, tejesarokot állított fel s a tej feldolgozáshoz gépeket szerzett be. De sajnos, a házi nyultenyésztés hasznos voltáról nem akarnak még csak meggyőződni sem azok, akiknek erre idejük s alkalmuk volna. Megvagyunk győződve, hogy a bányatársulat más hasznos mellékfoglalkozás meghonosítása s terjesztése érdekében is meghozza a szükséges áldozatot s készséggel nyújt támogatást. De nem nyilvánul hajlandóság a mellék házfoglalkozásra azokban, akikre ez áldást hozna. Mezőgazdaság, gyümölcs termelés, a háziipar üzésére alkalmas vidékeken az állam mintatelepeket állított fel, a nép ily módon megtanulta a szükséges tudnivalókat, meggyőződött az ilyen foglalkozás hasznos voltáról s most milliókkal gyarapítja egyes vidékeken a nép munkássága a közgazdasági termelést.

Nálunk is lehetne egyes családoknál hasznos hajtó házi foglalkozást mintául bevezetni s ha látnák annak kiszámíthatatlan előnyét, a saját jól fel-fogott érdekükből megkedvelnék s a család segítő munkatársa lenne a családfőnek, szaporodnék a jövedelem, megelégedés költözne a házba s nem lenne adósság bolti és keresmakontó s hizottsertés is kerülne az ölbe.

A hűtlen sátor.

Petrilla községnek újabb szennációjával foglalkozik az ország sajtója és a büntető igazságszolgáltatás. Szerettük volna elhallgatni, de mult számunkban már kénytelenek voltunk az ügygel foglalkozni s most, midőn a tények beszélnek, midőn a bűn kiderült midőn az újabb panama főhőse a dévai kir. ügyészség börtönében várja beismert bűnéért rárendendő büntetését, a tényállást alábbiakban ismertetjük.

Petrilla község öslakosságának az urbéri rendezés alkalmával tulajdonába jutott s közösen hagyott vagyona a 8756 hold őserdő, melyet a jószágtenyésztés érdekében előnyösen s közösen használnak s mint „Köz birtokossá” kezelik. Ábrahám József dr. ügyvéd és Török Mór ügyvédjelölt megbízták Székely Jenő petrillai helyettes körjegyzőt, hogy el-lenszolgáltatás ellenében szerezzen nekik erdőparcellákat azoktól, akik osztatlan részüket eladni szándékoznak, s e célra nagyobb összeg pénzt bocsátottak Székely rendezésére. A szegény és a műveltségnek legalább fokán álló nép, melynek fogalma sem volt arról, mily kincs birtokában van, az ezeket érő erdőket holdankint 24—50 koronáért adta el s jogérvényes adásvételi szerződést is kötött Székelylyel, illetőleg megbízóival. Az ekként kiállított szerződéseket átadták Ábrahám József dr. ügyvédnek és részben Török Mór ügyvédjelöltnek, kik a vételárat kiös fizették Székely Jenő kezéhez.

A dolog rendén is ment volna, minden jogi formák szerint, ha Székely Jenő egy Kaba János nevű írónakával, ki az egész adásvételi üzletet főnöke megbízásából vezette észre ne vette volna, hogy a petrillai telekkönyvek nincsenek a legpéldásabb rendben, sőt van eset, hogy 30—40 év óta elhalt egyének hagyatékai nincsenek rendben.

Ez a körülmény ingatta meg a különben értelmes és szorgalmas ifjú jegyzőt, ki felhasználva a telekkönyvek eme rendetlenségét, hitel telekkönyvi kivonatok alapján készített hamis szerződéseket mutatott be

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGZÁJA.

Az agglegény.

Hogy miért nem házasodtam meg? Nem tudok rá semmi okot, de elmondom, hogyan történt.

Agglegény voltam a helyzetemnél fogva, nem pedig meggyőződésből. Nem házasodtam, mert nem volt rá semmi okom. Szerelem nem ejtett hatalmába s nem vettem észre, hogy ha a tegnap így telt el, miért ne teljék így a holnap is. Az ember vénül, de egyik nap szakasztott olyan, mint a másik. Ha a tükörbe nézek, ősz arcot látok, de tegnap is ősz arcot láttam, tegnapelőtt is és mégis voltam valamikor fekete hajú ur is. Az ördög tudja, mint esik meg az emberrel a vénülés esodája.

Hát, mondom, egy bizonyos nap éppolyan volt, mint a tegnap, csak esunya volt az idő. Rettenősen csunya, amilyen azelőtt csak márciusban lehetett, most pedig decemberben is akad. Szakadt a záporosó és sötétség volt fényes nappal is. Hiszen ismerik leírás nélkül az ilyen náthás, locs-pocs időjárás. Hivatalban voltam, mint máskor, megvacsoráltam, mint máskor, vacsora után kávéházba mentem, mint máskor. A megszokott asztalhoz ültem, a megszokott virginiára gyújtottam, az esti laphoz nyultam. Az eső csapkodta a nagy tükörrablakot. De ez is megesett már máskor. S akkor esoda történt. Az újságot félrelöktem s úgy ültem, hogy aki nézett, azt hihette, hogy erőltetetten gondolkodom. Pedig nem gondolkodtam csak láttam valamit. Saját magamat egy kávéházi asztalnál, virginiával a számban, esti lappal a

kezemben, de 20 esztendővel idősebben. S egyszerre megfoghatatlanul üresen éreztem életemet. Hogy én husz év multán épp úgy itt fogok ülni, közben mindennap itt ültem volt, míg körülöttem egy új világ cserepedik föl, más iskolásgyerekek sietnek a leckére, más lányok kacérokodnak az utcán, más emberek ülnek körülöttem, más kávé él utánam.

Hirtelenben úgy éreztem, mintha a szék, melyen ülök, kikerült volna a föld szférájából s a nagy plánéta forog alattam, de én nem forgok vele. Beleszedültem s végtelenül nyomorúságosnak éreztem az életemet.

Aztán anélkül, hogy gondolkoztam volna, különböző gondolatok jártak keresztül a fejemben: az én életem meddő, a foglalkozásom nem munka, mely valamit teremtené, csak kenyérkereset, melyet fogyasztok.

Ingyen sohasem kaptam semmit, se falatot, se kéz-szorítást, se csókot. Nagy örömeim nem voltak, nagy bánatokkal nem fizettem meg a nyugalmaért, nagy gondokkal a gondatlanságomért.

Barátom sok van, pajtásom egy sincs. Embereket nem szeretek, ellenségeim nincsenek, akiket gyűlölnek. Egy emészto masina letéteményezője vagyok. Voltak-e szőleim? Szinte nem tudom már. Vannak-e testvéreim? Mintha volnának, de nem kerestem fel őket, mert vacsorára hívtak volna, én pedig megszokásnál fogva iértöttem mindentől, amit nyomban nem lehet megfizetni. Hát mi a lelki életem? Semmi. Esik az eső odakint. Ugy látszik, csak annak van hatása a lelkekre.

Belém kapott az ösztön; keresd föl most a hugodát. Gyerekei vannak, ezek bácsinak fognak szólítani,

miután bemutatattak, mint ilyent. Mert évek óta nem láttam őket, nevüket sem tudom. Igen, menjünk. A szélrohambeszorult az utca sarkába, fűtült, sikoltott és sirt és az ablakra valóságos sortízet ropogtatott a zápor. Brr. Jó ilyenkor idebent, akárhol. A kutyát sem kergetik ki, ha valahol bent van, akárhol.

Aztán — én bizony nem vagyok eredeti ember, eszembe jutott, ami már annyi magam szőri embernek eszébe jut, amikor elszontyolodik. Milyen boldog az, aki ilyen időben egy szép feleség és vidám gyerekek körében hallgathatja, hogy esik odakint az eső. Takaros, fehérkötös szobaleány hozza a teát. függő lámpa ég a nagy asztal fölött. Aztán lefeküdnék s nem egyedül, az éjszaka szerelmes folytatása a békés, dolgos nappalnak. Egy szép asszony, aki csak az enyém, aki aggódik értem, aki azt akarja, hogy mindig vele legyek, de enyém, mellettem van, parancsolok és engedelmeskedem neki. Érte dolgozom és ő értem él. Micsoda nyugalom, mennyi szín, mennyi báj az ilyeü élet! Ha öreg vagyok, ápolnak és tisztelnek, a gyermekeimnek a patriarkája vagyok s ha meghalok, nemesak örököknek utánam, hanem meg is siratnak. Uristen, hát miért nem élek így, amikor csak rajtam áll, hogy így élhessek? Micsoda rut és förtelmes az én kietlen életem, amikor, mint gazdátlan kutya a gazdátlan esontot, úgy lesem az emberi miv. ltából kivetkötötett vémemberek hajlandóságát. S micsoda ember vagyok, hogy eddig nem a magam feleségére gondoltam, mikor ettől a pocolyától szabadulni vágytam, hanem álmaim netovábbja egy igazi asszony volt, akinek megtetszem és aki kész én velem megesalni az urát, ahogy ismerőseimtől hallom, hogy van ilyen és az újságokból látom, hogy nagyon sok ilyen van.

megbízóinak melyeken Kaba János mint tanu és szöveg magyarázó Székely Jenő mint tanu szerepeltek.

A vásárlók jóhiszeműleg jártak el megbízottjukkal szemben, amidőn a bemutatott szerződések alapján a vetélt és jutalékot kifizették.

A körülmények azonban változtak. Időközben Székelyt kinevezték a lupényi körjegyzőségbe helyettes segédjegyzőnek. E közben a vevők az ingatlanokat nevükre akarták átíratni a hátszegi telekkönyvvel, ami részben sikerült is. A Székely helyét elfoglaló Sorbán István helyettes körjegyző kapta kezébe a telekkönyvi végzéseket, feltűnt neki a tömeges eladás és értesítette Mórú Demetert, az urbéresnek elnökét és intette, hogy óvja meg a népet az ilyen esztelen eladásoktól. Mórú meglepődve értesült az eladásokról és azonnal megindította a vásár megsemmisítése iránt az eljárást. A vizsgálat kiderítette, hogy Székely Jenő megbízót is megcsalta 11.300 koronával.

Miután egy csimpai cég kárára elkövetett adó sikkasztás is Székelyre bizonyult. Janza Vazul járási főszolgabíró nyomban felfüggesztette Székely Jenőt Lupényban viselt állásától és további intézkedésig rendőri felügyelet alá helyezte. Székely bűntársa Kaba János írrok, ki fölhasználva a telekkönyv rendezetlen voltát, hamisított szerződések alapján 86 parcellát szőtt a vevőkre, Amerikába szőkött. Alapos a gyanu, hogy Székely is követni akarta bűntársát. ezért a dévi ügyesség elrendelte letartóztatását és összes vagyonára elrendelte a bűnügyi zárlatot. A szerződések érvénytelensége iránt a pör folyamatban van.

A lupényi csendőrőrmester erős fedezettel kísértébe a megtévelyedett jegyzőt a dévai kir. ügyesség börtönébe. Tettére nincs mentség. Az a védelme, hogy írrok visszaélt bizalmával, aligha fog a tagadhatlan tényekkel szemben mentségül szolgálni.

Szinészet.

Szerdán (jan. hó 30-án) „A koldus gróf” került színre. A pompás zenéjű operet óriási közönséget vonzott, elanyira, hogy a mi vidéki színész direktoroknál „fehér holló” számba megy: a pénztárnál be kellett tiltani a jegy kiadást; mert már-már életveszélyes volt a tolongás, az amugy is szűk és Petrozsény viszonyainak egyáltalán nem megfelelő nézőtér.

Természetesen, a darabot teljesen egészében nem láthatuk. Annak előadása, a mi színpadi viszonyaink között: teljes lehetetlenség! Azért, amit látnak, élvezhető volt. Dicséret az ügyes rendezésnek: az „izelitő” is kielégített. Kár volt ugyan a rendezésnek egy s más nő szerepeket már nem arra való tagokra bízni, kik bár nem ütöttek is agyon a reájuk bízott, — másként pompás szerepet, amennyire csak hangjuk és egyéb más:

Forró türelmetlenség járta át a testemet. Szerettem volna azon nyomban megesküdni mennyasszonyommal, csak nem tudtam, hogy kicsoda, de láttam egy viruló szép, karesu leányt, aki szerelmesen teszi kezét az enyémbe. Ilyen legyen-e? Akármilyen legyen, csak így tegyen. Így piruljon és így nyujtsa nekem a kezét. Hol is keresem? Nem bánom én, akár a kishirdetéseken, de keresni fogom és rátalálni szintén fogok.

Ekkor odakint úgy bömbölt a szél, hogy odabent a márvány-asztalon táncoltak a poharak. A vendégek fölugráltak, siketítőden pattogott az ablak, mintha ágyuból lötétek volna ki az esővizet. Egy ur, aki menni akart, az ajtóból lobogó kakáttal visszafordult, félkezével a kalapját fogva, nem lehet ilyen időben kimozdulni.

De azután nyílt az ajtó, a szélfogó posztókárpit magasan föllebegen, a vihar üvöltött, mind ordások falkája s egy ember rontott be, kifelé fordított esernyővel, csapzott kalappal, lueskos ruhában, támasz és levegő után kapkodva, félig ájultan. A víz a szemébe folyt, nem is látott hamarosan. Támolyogva, az arcát kendővel törülve lépett asztalbmhoz. Nem is látta, hogy ott valaki ült. Én azonban megismertem már: valamikor a cimborám volt.

— Ah! — sóhajtottam, amikor kabátjától szabadult és könnyű meghajtással asztalom mellé a székre dőlt, — grogot hozzon. Nini, nem csalódom?

Nem csalódom. Szervusz — szervusz. Ezer esztendeje nem látott. Mennyire örül, hogy ismerőst, pláne jó barátot talál itt.

— Merre jártál ebben a kutya időben, hogy ide vetődöttél? — kérdém azután.

színpadi eszközeiktől tellett, mindent elkövettek, hogy a szerepet: kreálják. De mi haszna! kárba vészett törekvés volt. Amit bizonyított a közönség ridegsége is.

Hiába! Tempi prossati (az idők eltelték.) Különb ez maradjon kulisza titok. De jövőben elvárjuk az igazgatótól, hogy ne csak az „ön”, de az amugy is nagyon hálás közönség igényeit is nézze, aki nem „izelitőket” akar látni a színpadról, hanem élvezni is akar és nem igen van inyére: nagymamától látni fiatal szerepeket, hangjavesztett szereplőktől énekkísérleteket hallani. Az előadás, jól betanult, gördülékeny, karok kifogástalanok. Inke Rezső „Karinszky” grófja minden várakozást kielégített. Kik még a mult évről ismertük a fiatal ambiciozus színészt, örömmel konstatálhatjuk a nagy haladást, finomult izlést, mely nem ugyan az operette szerepekre praedestinálják, de egyike lesz a legkitünőbb hős szerelmeseinknek. — Örömmel tapsoltunk szívhez szóló alakításaihoz. De egyuttal elvárunk volna, hogy érdeme elismerését: legalább egy kis meghajlással köszönje meg.

A közönség kedvenceiről Révész Helén és Szerdahelyi K.-ról most nem szólunk.

Nem jutott e bájos operettében „nekiek való” szerep. Sokat neveltünk Miklós György „Slippel”-jének és tapsoltunk Miklós György „Bougmilljának”.

Kisebb szerepeikben Gáspár Jenő, Erdélyi Margit és Aranyossy Bella érdemelnek említést. Lapunk szűk kerete korlátozza, az egyes előadás és szereplőkkel bővebb foglalkozást, s csak mintegy vázlatosan térhetünk egyik és másik darab, nagy szereplő méltatására.

Szombatón (feb. hó 2-án) színre került Verő György „Leányka” című daljátéka. A fővárosi lapok hatalmas reklámja, melyet annak idején ennek a darabnak csaptak, oly óriási közönséget vonzott, hogyha két-háromszor akkora lett volna a Wagner szálló terme, akkor sem lett volna elég nagy.

Valóságos életveszedelem volt a színházban lenni. A tikkasztó hőség! Ember-ember hátán szorongott és a rozoga karzat összedőléssel fenyegette a közönséget. A legkisebb: „vakláma” a legnagyobb szerencsétlenséget idézhette volna elő.

Ugy tudjuk van színügyi bizottságunk, — legalább megalakult — s hatóságunk, akik meghatározhatnák, hogy hány ember férhet el a Wagner-féle szálló termében, anélkül, hogy életveszélyes ne legyen az ott tartzkodás. Kérjük egyben az arra hivatott közegeket, felügyelni arra is, hogy az oldal kijáratok nyitva legyenek. Esetleges veszély esetén a menekülés ne egy szűk ajtón keresztül legyen lehetséges.

Ezt a közönség személy biztonsága is megköveteli! Mielőtt a kitűnő előadás méltatására térnénk, legyen szabad egy pár szót magáról a darabról írnukn,

— Merre jártam? — felel, — hát ide jöttem, egyenesen ide, hazulról. Kávéházba akartam menni. Haj, barátom, be jó itt!

— Ugyan — mondom — ebben az időben, így átázni a kávéház kedvéért?

— Hja — mondja ő, — neked könnyű, akkor mégy, amikor akarsz. De én háziállat vagyok, férj és apa és mindig otthon vagyok. Mindig otthon vagyok! — ismételte szinte dühösen és a szemé elkeseredetten villogott. — Ma az anyósom eljött a gyerekekhez, a feleségem a színházban van, nekem szabadság jutott. Esik az eső? Barátom, ha vasvilla esik is, nem maradok otthon. Mert én is akarok egyszer élni, megyek a kávéházba!

Hát így volt. Ma sem értem, mi történt voltaképpen velem. Ez az ember abból a békés családi körből kirent, mint fenevad a ketrecéből és tőri magát a kávéház után, amelyet én unok.

Egyszerre szertefutott minden vágyakodáson és belekapaszkodtam a székembe, mintha a boldogságom volna, melyet el akarok rabalni. Nem, ekkora dühvel én nem áhitom a feleséget, ahogy ez a példás férj bomlik a kávéházért.

S hogy valamikor én is így tegyek és vágyakozzam azután, ami most olyan olesó — nem gondoltam ezt így el, de így történt, hogy sohase jutott többé eszembe a házasság.

K. F.

Erdélyi ember szemében, minden történelmi nagyságunk: félisten! Elvesztett egykori nagyjaink emléke még nem törődött ki annyira szívükből, hogy ökölbe ne szorulna kezünk, ha dicső fejedelmünket operette komédiásoknak látjuk a színpadra állítva.

Apa! Mihály valószínűleg szerethette a bort, de hogy magáról megfélekedezett dülöngöző részeg operette figura lett volna, legkevésbé hisszük. Nemzeti ambíciókat sérti, hogy egykori és utolsó dicső fejedelmünk emléke ekként hurcoltassék meg.

Talán az ily kellemes zenéjű daljáték, a külföldön is találhat színpadot melyen előadják. Nó hiszen! akkor menne el még szép hire, az ellenségei által legyalázott: „barbár magyarnak”, ha meglátnák mint írrok róluk, saját íróik is.

A fulladásig megtöltött terem közönsége — leszámítva a már említett kellemetlenségeket — kitűnően mulatott. A szerepek jó kezekbe voltak letéve.

Inke Rezső „Apafi Mihályja”, hogy olyan volt, amilyen arról ő nem, csak a szerző tehetett róla. Szintén a rendezésnek tudható be, hogy a szüreti mulatságra menő erdélyi fejedelmet, borju-száju inguju alföldi magyar csizmás, kucsmás parasztnak kellett személyesítenie. „Anna” fejedelem asszonyt Erdélyi Margit kreálta, ki szintén az első felvonásban egy jó módú öregebb rendű paraszt menyecskeként volt köztűmírozva. A mi magában is képtelenség! Végre-valahára, megfelelő szerephez jutottak a társulat legkitünőbb két erősegei és a közönség kedvencei Révész Helén és Szerdahelyi K.

Révész Helén poetikus „Margit”-ja bájoio volt. Kellemes üde mezzsopránja, melyel biztosan rendelkezik, szerény diszkrét játéka, temperamentuma és gyönyörűen énekelte dalaival, szép toilettejével elragadta a közönséget, mely nyílt jelenetekben is szinte tüntetőleg ünnepelte: kedvencét.

Szerdahelyi K. „Tököl Imre”-je teljesen kielégített minden várakozást. Sima, behizelgő azonban tömör és jól iskolázott baritonja, férfias játéka, különösen Margittal együtt énekelte kettőseivel a közönség osztatlan tetszését érdemelte ki. Aranyossy Bella csinos özegeye szintén tetszett. Miklós Aladár „Habakuk”-ja általános derűtséget hozott a színpadra, nemkülömben pompás alak volt M. Erdélyi Cornélia vénasszonya. A többi szereplők is kiknek méltatására lapunk szűk keretei miatt nem térhetünk; derekasan állották helyüket. Rendezésről már szoltunk. Karok összhangzók, csak a második felvonás fináléjában lehetett egy pillanatra némi kis dissonanciát észrevenni, mely bántólag hatolt a zenész figyelmére, amely azonban N. Török Margit karnagy, — kinek a zenés rész pompás betanítása, érdeműl tudandó be, — egy intésére megszűnt. Az előadást szívesen hallgatná végig az akkor kizsoruult közönség.

Ardok.

(Az esténként telt ház előtt jól előadott újdonságokról folytatólag együttes ismertetést adunk. Szerk.)

— **Színházi műsor.** Vasárnap d. u. Miklós Imre 4 éves kis művész jutalomjátékául nagy gyermek előadás: Hófehérke és a 7 törpe, melyre különösen felhívjuk a szülők figyelmét. Előre láthatólag a kedves kis jutalmazott jutalomjátékára megtelik a nézőtér vidám gyermekekkel. Este: Tamás bátya kunyhója. Hétfőn: Bob herceg. Kedden: Szünet. Szerdán: Közkívánatra bérletben: Rab Mátyás. Csütörtök Vigécek Kövesy Albert hírneves énekes előadása. Péntek: Nagy zónaelőadás felhívásokkal: Ocskay Brigadéros Szombat: Vig özegeye nagy újdonság. Vasárnap d. u. Kukorica Jónás.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Miniszteri elismerés.** Janza Vazalné urnő a petrozsényi áll. el. iskolai szegény növendékek felruházására uemes buzgalommal, sok fáradozással 553 koronát gyűjtött, melyhez ő maga 50 korona adománnyal járult. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nemeslektű urnőnek a népnevelés érdekében tanúsított ezen hazafias áldozatkészségeért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **A petrozsényi áll. elemi népiskolai gondnokság** elnökévé Andreics Jánost, rendes tagjaivá Buday János, Henrich Viktor, Janza Vazul, Kantner János, Kósa Mihály, Radik István, dr. Rosenberg Ignác, Váradi Vilmos, Varjassy István és dr. Weisz Józsefet nevezte ki br. Bornemisza Lipót főispán a gondnokság megalakulásától számított 6 évi időtartamra.

— **Esküvő.** Nyilasi János bányaiparos hétfőn, február hó 11-én d. u. 3 órakor esküszik örökhűséget

Petrozsényben a róm. kath. templomban Bányai József közégi tanácsbeli kedves leányának, Rózsikának.

— **Halálózás.** Miloikovic Ljubimírné szül. Burmaz Katalin folyó hó 3-án 58 éves korában jobblétre szenderült s 5-én délután 4 órakor a közönség nagy részvete mellett kísérték öröknugalomra. Halálát térje Miloikovic Ljubimir, a salgótarjani bányatársulat főtisztviselője, a petrozsényi számosztály vezetője s fia Miloikovic Miroslaw gyászolják.

— **A közönségi pénztárnoki állás végleges betöltését** Pogány Béla alispán elrendelvé, Janza Vazul főszolgabíró a választás idejét f. hó 19-ik napján d. e. 8 órára tűzte ki Petrozsény község-házához, miről a képviselőtestület, valamint az előjáróság szavazattal bírta tagjait és a választó közönséget értesíteni rendelte.

— **Baromfi és házinyultenyésztés.** Vajdahunyadon f. hó 3-án népes gyűlés volt a városház nagytermében. A „vajdahunyadi baromfi és házinyul tenyésztési társulat” tartotta alakuló közgyűlését, amelyen körülbelül 200 tag jelent meg. A földmívelésügyi miniszterium kiküldötté Várhelyi Árpád állattenyésztési felügyelőt és Nagy Elek állattenyésztési ispánt, a „Baromfi-tenyésztők Országos Egyesülete” pedig Winkler János egyleti titkárát. A „hunyadmegyei gazdák egylete” Cseh László és Baresay Tibor által képviseltette magát. A dévai csángó telepről Szabó Imre vezetése alatt 20 csángó gazda jelent meg. Az egylet nagyon hasznos célt tűzött maga elé, hogy a házinyul és baromfi-tenyésztést minél nagyobb körben és minél nagyobb mérvben kiterjessze és azt tenyészanyag kiosztása, keltetőgépek beszerzése és végre a produktumok jó árban piacra juttatása által támogassa. Egyelőre csak a hunyadi járást és néhány szomszédos falut — Alpestes, Keresztur, Baresa — és a dévai csángótelepet karolja fel az egylet, de talán később az egész megyére terjed. A gyűlést 11 órakor megnyitotta az eszme megpendítője és terjesztője, az egylet megalakítója mint a gyűlés egybehívója Todor Aladar államfőnök, miután üdvözölte az egybegyűlteket és köszönetet mondott a vendégeknek megjelenésükért röviden ismertette az egylet céljait. Utána Várhelyi Árpád mondott rövid beszédet, majd Winkler János ismertette a nyul és szárnyasok nagyban tenyésztésének hasznát és mindketten megígérték megbízói nevében a pártfogást és támogatást. Ezután Fodor felolvasta az alapszabályokat melyeket változatlanul elfogadott a gyűlés. Erre következett a tisztikar megválasztása. Főbb tisztviselők: elnök Höhn Károly főszolgabíró, ügyvezető igazgató Fodor Aladar, alelnökök: Benedikty Józsefné, Buesek Józsefné, Cseh Lászlóné, titkár: Lantos Ferenc csángó-telepi tanító. Ezután megválasztották a többi tisztviselőt és 30 választmányi tagot mire a gyűlés véget ért. — Ezzel a tudósítással kapcsolatosan megjegyezzük, hogy a házi nyultenyésztés Petrozsényben is kezd terjedni s bár a bányagazgatóság mindent elkövet, hogy a bányakötelékbe tartozókkal megkedveltesse, még sem vesz a tenyésztés olyan lendületet, amilyen kívánatos volna, különösen az itteni husrágaság miatt. Nagyon is fenforog az indoka annak, hogy hasonló társulat alakításával a baromfi és házi nyultenyésztés hasznos voltáról a közönséget meggyőzzük s hason módon amennyire lehet jó és olesó hus beszerzéséről gondoskodjunk. Ezzel a kérdéssel egybeként vezetó cikkünkben foglalkozunk.

— **Katholikus bal.** A vulkáni róm. kath. egyház javára a vulkáni fiatalság rendkívül sikerült táncmulatságot rendezett f. hó 3-án a Prokopp-féle vendéglőben, melyen Vulkán egész intelligenciája részt vett s a mely épen ezért szép összeget jutatott az egyház pénztárának. Mint világi elnök Blaschek Aladar főmérnök buzgolkodott a siker érdekében Hoboth A. József lelkesíttető karöltve. Fáradozásukat a legteljesebb siker koronázta, mert olyan kedélyes estét teremtetek, amit még sokáig fognak emlegetni a résztvevők. Szívesen említjük meg azt is, hogy a táncrendező fiatalság élén Fitz mérnök és Varjassy tisztviselő a jelenlevők szórakoztatására konfetti és serpentin dobálást és tombolát rendeztek. A tombola értékes nyereménytárgyai közbámulatot keltettek. A mulatságon többen jelmében vettek részt. Egyik csinos lány fess magyar ruhában, egy asszony pedig román nemzeti viseletben jelent meg ami általános feltűnést keltett. A felülírtak névsorára a jövő számunkban fogjuk közölni.

— **Emlékeztető.** A vulkáni róm. kath. egyház pénztára javára rendezendő műkedvelőelőadás és táncmulatságról, mely f. hó 9-én tartatott, jövő számunkban referálunk. Színre került Gécinek „Ami az erdő meséi” c. színműve. Már előre is jelezhetjük, hogy élvezetes előadásban volt része a résztvevőben

— **A motorbenzin árának megállapítása tekintetében** a kereskedelemügyi miniszter, mint az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, úgy rendelkezett, hogy a benzinmotorral dolgozó kisiparások és kisgazdák részére rendelt adómentes benzin mérsékelt eiadási áron f. é. június hó 1-éig, illetve további intézkedésig métermázsánként husz koronában állapítsák meg, a mi a benzin jelenlegi piaci árával szemben 5-6 korona engedményt képez.

CSARNOK.

A tél.

Mi petrozsényiek arról veszszük észre a tél beálltát, hogy megjelennek a téli fecskék az ő könyvecskéikkel, melyekben a vármegye pecsétje, meg egy sereg aláírási hitelesen bizonyítja, hogy a 80-as években a szegény pasasnak leégett az öreg apja, s az akkor idők alispánja a megye területén 3 hónapi gyűjtésre engedélyt adott; azóta megjönnek minden télen, összeszedik a könyvük után járó kamatokat; némelyik az öregapja égett könyvére meg is házasodik.

Azután nemskára leesik a hó, amiért Petrozsény összes iskoláinak minden iskolás gyereke összetett kézzel imádkozik; az idén a község is, meg az Isten is, ugyancsak meghallgatták őket; a község a csuszkalásra legalkalmasabb gyalogutakat kiaszfaltoltatta, az Isten pedig adott havat eleget, hidegeket is erőset.

Igaz ugyan, hogy a megsikositott gyalogutakon nem lehetett járni, aki pedig oldalt tért, beleesett az utcaszabályozásba, akarom mondani, az árokba; D. bátyánknak talán még most is fáj az utcarendezés!

Nekünk, komoly családapáknak, más mulatságunk volt: vártuk a szentet! Nekem különösen kijutott! Hja, ha az embernek protekciója van!

Van nekem egy társulatj rokonom, aki ajánlkozott, hogy szívesen közbenjár a rendelés elintézésékor. Én rendeltet is 15 qu. mogoró L-t, egyuttal meghittam a rokont kis szalonnára, papramorgóra; segített is, úgy három hét múlva csakugyan hozták a szentet. Megfogadtam, hogy nem szaladok többé protekció után; sürgetés meg protekció nélkül bizonyosan megkapom a rendelést 3-4 nap alatt, a mint az addig is történt!

A téli sportok az idén fellendültek; különösen Ridval bácsi borának volt nagy kelete. Persze a sport klub minden este tanácskozott; az én sógorom is választmányi tag (valószínűleg önválasztott), ő is velük szokott ülésezní, de az is bizonyos, hogy a sport-klub becsületsértésért porbe fogna, ha fülébe jutna, hogyan elkerítettem őket, mikor a sógorom éjféli után 3 órakor járt haza választmányi ülésekből s engem a legjava álmomból felzavart, 3 órakor ugyanis sietni kell már, hogy reggelig befejezzem az alvást!

Látni az idei télen egy rakás lábszánkót is; persze, nem mindenkinek adatott még, hogy láthassa, amint mozognak vele; pedig szép azt nézini nagyon!

Én magam láttam egyik tanárt, amint a kórház után lecsuszott, s a posta előtt felfordult.

Multkor megyek ugyancsak a kórház utcán; a Kálvária felől éktelen zsvajv üti meg fületem, a hegy oldalon szánkáztak a diákok, pár homokos szekeret beledöntöttek ugyan a töltek megijedt ökrök az árokba, de az oláh mégis jobban járt, mintha a Malea hidjáról fordították volna le.

A karácsonyt, ujesztendőt is megünnepeltük, ki részegen, ki józanon.

Egy közkedveltségű uriembert és többszörös házigazdát szintén megratulálták a lakok; otragadtakebédre, vacsorára, pezsgőztek, cigányt hozattak a házigazda költségére, mint később kislult, csak a Petrozsényben szokásos, aránylag magas házbérből akartak valamit visszainni!

A házszentelés szintén téli mulatság; amint dukál ilyenkor, szabályszerint a pap is, kántor is józan. Végig szentelik a házakat; némelyik jámbor hívó még az egérlyukakat is megáldatja! A farsangnak szintén vannak szenzációi; J. barátunk özet, A. barátunk vad-disznót lőtt, s azt iszonyu diadallal viszik Ridval vagy Wagner elé; ilyenkor aztán a szerencsés vadász rostélyossal eteti a kutyáját, s hogy tovább eszében maradjon, a láncát (t. i. a kutyát) bekeneti szalonnával.

A bálak se kutyák! A bálraérett bakfisokat a társulati koncerten mutatják be.

Legérdekesebb a jelmézbál, (az idén az is volt) lehetett látni csinos, ssiuosabb és legesinosabb jelmézeket; csak némelyik hölgy felül, másik alul szabatta

kissé kurtára. Táncos azonban kevés volt, csak néhány fiatal emberben volt annyi élelmesség, hogy az alarc, meg dominó védelme alatt beszökött és iparkodott magát jól érezni, a mennyire lehetett.

Tény, hogy a házias emberek nem sokat érték mint táncosok, némelyik egész éjjel a feleségének turbékolt, másik egész éjjel másnak udvarolt másik egész éjjel ivott; kiki gusztusa szerint.

Vannak ugyan egyéb megfigyeléseim is a bálról, de azokat legfeljebb pletykaképen adhatom tovább, nem ilyen nyilvánosan.

A jelmézbálról szóló részletes tudósítást későn tettük s csak jövő számunkban közölhetjük.

A farsanggal megjötték a színészek, s veltük együtt epébe nagy mézbe mártott tollakból a kilométeres színházi bírálatok.

Szánkázásban is volt részünk bőven, s hogy egyik szán a másikat biztosabban kikérülhesse, a livazényi legények óriási hógolyót gurítottak az út közepére, már itt bizonyos, hogy nem ütköznek össze a szánok, mert az egyik balra, másik jobbra fordul az árokba.

Tél, különösen az eleje, a disznólopás szezonja, ilyenkor mindon tulajdonos (t. i. disznó-é) számíthat rá hogy lopnak tőle, nálam is jártak, de akkorra levágtam, pedig szép két fekete hizóm volt, hanem akárhik voltak, ügyetlen „üzletemberek” lehetek, mert 6 darab pulykám volt a disznó ölben, azokat ott hagyták. Igaz hogy a pulykák a hibásak, mert mikor benéztek hozzájuk, hát nem kiabáltak!

Igaz! disznólopás! Alapítsunk egy „hizottdisznó-biztosítótársaságot”-ot, a társulat lopás ellen biztosítaná a disznókat, s azután a részvényesek közül a szolgálattevő napi biztosok ellopják a társulat fizetné ugyan a kárt, de a disznó jó áron el lehetne adni. Ily módon a pénzünknek tisztes kamatja kerülne. Akik hajlandók az üzlet alapításában részt venni, azok jelentkezzenek a csendőrkaszárnyában.

Gonosz.

Szerkesztői üzenet.

„Felhívás”-ra Petrozsény. Sajnos, van tudomásunk a szennyíratról, amely annyira piszkos, hogy nem érdemes vele foglalkozni. Ha elég alávaló volt valaki névtelenül a családi különösen a női tisztesség ellen orvul támadni, sokkal poltrónabb, semhogy ronda odújából előmerne bujni. Az ilyen pimaszság csak megvetést érdemel.

Felölös szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

25—1907. sz. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-hírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1906 évi V. II. 1800/2 sz. végzése folytán Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt „Petrozsényi Takarékpénztár Részvény-Társaság” petrozsényi b. cég felperes részére Pavelonyeszk Sztancs és társa h. f. urikányi lakos alperesek ellen 200 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 652 korra becsült ingóságokra a puji tek. kir. jbiróság 1906 V. 1800 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán H. F. Uríkány községében leendő megtartása határidőül 1907 évi február hó 19-ik napján d. u. 1 órája kitűzetik, amikor a bírólóg lefoglalt szarvasmarha, juhok, lovak, s egyéb ingóságok a legtöbbet igénylőnek keszpenzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttéknél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Pujon, 1907. évi február hó 1 napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

94—1907. sz. végreh.

Árverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1905
évi Sp. II, 747/3 sz. végzése folytán Dr. Ábra-
hám József ügyvéd által képviselt Deák Samu m.
kir. csendőr-őrsvezető dévai lakos felperes részére
Todorán János és társai f.-szálláspataki lakos al-
peresek ellen 110 kor. 38 fill. tőkekövetelés s jár.
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán al-
peresektől lefoglalt és 1540 korra becsült ingó-
ságokra a puji tek. kir. bíróság 1907 V. 272/2
számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak
a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig
is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek
volna, alperesek lakásán Felső-Szálláspatak közsé-
gében leendő megtartása határidőül **1907 évi feb.
hó 26-ik napján** d. u. 1 órája kitűztetik, amikor
a bíróság lefoglalt szarvasmarhák és széna, s egyéb
ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés
mellett, szükség esetén becsáron alul is el tognak
adatni.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételarából a végrehajtató követelését
megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a
mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöl-
tetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből
ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árve-
rés megkezdéseig alulírt kiküldöttírt írásban vagy
szóval bejelenti el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdménynek a bi-
róság tábláján történt kifüggesztését követő naptól
számíttatik.

Kelt Pujon, 1907 évi február hó 7 napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 576—907. kig.

Pályázati hirdmény.

Hunyadvármegye petrozsényi járásban ujon-
nan rendszeresített hobecen-urikányi körjegyzői
állásra pályázatot hirdetek. Ezen körjegyzőséghez
tartozik 2 község Hobecen Urikány és Kimpul-
jnyág.

A körjegyző javadalmazása 1600 kor. A köz-
ségek képviselőtestülete részéről már megszavazott
illetmények: 400 kor. 10 fill. magánlakbér, 400
kor. 10 fill. iroda lakbér, 250 kor. 20 fill. iroda
átalány, 150 kor. fűtési átalány, 100 kor. 20 fill.
uti átalány és a szabályrendeletileg megállapított
magánmunkálatok utáni díjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883.
évi I. t. cz. 6 §-a s illetve az 1903 évi XX. t. cz.
3 §-ában körülírt képesítést, valamint eddigi alkalm-
zásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvé-
nyeiket hozzám 1907 év február hó 25-éig d. u.
5 óráig föltétlenül adják be.

A választást **f. évi február hó 28-án d. e.
II órakor** Hobecen-Urikány községében fogom
megejteni, s arra a körjegyzőség községei kép-
viselőtestületének tagjait és szavazattal bíró elől-
járóit ezennel meghívom.

Petrozsény, 1907. január hó 25-én.

Janza Vazul,
főszbiró.

**A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat**

A legdivatosabb csokrokat és koszorukat

friss élővirágokból a legjobb
minőség szavatolása mellett
szállítja

MUHLE VILMOS

es. és kir. udvari-szállító mag- és virágkereske-
dése **TEMESVÁROTT**

Dusan illusztrált árjegyzék kívánatra ingyen.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Sz. 474—907. kig.

Pályázati hirdmény

Lemondás folytán üresedésbe jött petrillai
körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen körjegyzőséghez tartoznak Banicza, Kri-
vadia, Merisor és Petrilla hunyadvármegyei köz-
ségek. A körjegyző javadalmazása: készpénzfizetés
állami kiegészítéssel 1600 korona, lakbér illetmény
544 kor., irnoktartási illetmény 480 kor. és fűtés
világítási átalány 223 kor. 8 fill. és a szabályren-

deletileg megállapított magán munkálatok utáni
díjak. Felhívom mindazokat akik ezen állást el-
nyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6.
§ s illetve az 1900 évi XX. t. cz. 3 §-ában előírt
képesítést, valamint eddigi alkalmazásukat igazoló
okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám f. év
február 22 d. u. 5 óráig föltétlenül adják be, mert
az elkéssetten érkezett kérvényeket tekinteten kívül
fogom hagyni.

A választást **1907 év február hó 26-án d. e.
9 órakor** Petrilla községében fogom megejteni
s arra a körjegyzőség községeinek képviselőtestü-
leti tagjait és szavazattal bíró előljáróit ezennel
meghívom.

Petrozsény, 1907 január hó 27-én.

Janza Vazul,
főszbiró.

A legelőkelőbb orvostanárak által aján-
lott és a kiállításokon aranyérmekkel
és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy-cognac,

mely a közönség kedvenc itala min-
denütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST

V. ker., Nádor-utca 16.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Perozsény és vidéke n. é. közönségének tiszte-
lettel tudomására adni, hogy 1893. év óta tennálló **papirkereskedésemet**
ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb
igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz-
és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is leg-
olcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok,
levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésemben jutányos
árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultura tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, majd hírlapot
indítottam, hogy a sajtó erejével
szolgáljam a hazafias törekvést.
A kezdet nehézségeivel küzdve
anyagi áldozatok meghozatalával
tartottam fenn s oda fejlesztet-
tem a nyomdát, hogy a legmesz-
szebb menő igényeket a legju-
tányosabban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek kielégíté-
sét szem előtt tartva
könyvkötészetet
rendeztem be s ebbe a szakmá-
ba vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.